Cel ce minte astăzi pentru tine, mîine va minți contra ta. *(Richard Wurmbrand)*

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

15 ianuarie

2010

Anul IX

nr. 1 (308)

8 pagini - 2,50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

UE va sprijini acțiunile consacrate aniversării a 15-a a Curții Constituționale

pag. 2

Cum se respectă drepturile copilului

pag. 4

Gripa AH1N1 face ravagii, dar medicii promit că vor stîrpi acest virus

pag. 5

Justiția vrea să-și asigure independența

În cele o sută de zile de activitate, Guvernul a întreprins mai multe acțiuni de reformare a justiției, cum ar fi alegerea noilor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii de către Adunarea Generală a Judecătorilor, lansarea procesului de liberalizare a sistemului de executare a hotărîrilor judecătorești, adoptarea reformei Instituției Avocaturii. La acest fapt s-a referit prim-ministrul Vlad Filat în raportul privind activitatea Guvernului în primele o sută de zile. Potrivit raportului, edificarea statului de drept, asigurarea respectării principiului separării și independenței puterilor, a independenței justiției au fost și vor rămîne să fie priorități pe agenda Executivului.

Pentru a asigura activitatea independentă a Consiliului Superior al Magistraturii, Adunarea Generală a Judecătorilor a ales noi membri în organul de autoadministrare judecătorească, iar Ministerul Justiției a elaborat proiectul de lege privind transferul Departamentului de administrare judecătorească din subordinea Ministerului Justiției în cea a Consiliului Superior al Magistraturii. De asemenea, Guvernul a lansat procesul de liberalizare a sistemului de executare a hotărîrilor judecătorești în scopul soluționării problemei neexecutării sau executării întîrziate a hotărîrilor judecătorești, care afectează încrederea cetățenilor în actul de justiție și calitatea mediului de afaceri în R. Moldova. Cabinetul de Miniștri a aprobat, la 24 decembrie 2009, proiectul Legii privind executorii judecătorești, care prevede instituirea sistemului de executori judecătorești privați, crearea spațiului de competiție liberă și de motivare a executorilor judecătorești, garantarea accesului cetățenilor la serviciile prestate de executori.

Ex-negociatorul șef al Cehiei pentru aderarea la UE întreprinde o vizită de trei zile la Chișinău

Ex-negociatorul șef al Cehiei pentru aderarea la UE, Pavel Telicka, primul comisar european ceh în cabinetul Prodi, se va afla la Chișinău în perioada 13-16 ianuarie 2010.

Vizita oficialului european are loc în cadrul proiectului, Republica Moldova-UE: preluarea experienței de integrare europeană a noilor state membre", implementat de Asociația pentru Politică Externă (APE) din Moldova realizează proiectul, cu susținerea financiară a Programului Inițiative Europene a Fundației Soros-Moldova.

Surse din cadrul APE au comunicat pentru Moldova Azi că în cadrul vizitei vor fi organizate o serie de întîlniri și discuții cu înalți oficiali, coordonatori europeni din ministere și lideri ai societății civile, formatori de opinie, alți experți naționali în afaceri europene. În cadrul proiectului menționat, APE organizează un șir de vizite la Chișinău a foștilor negociatori-șefi cu UE din noile state membre în vederea facilitării înțelegerii și preluării de către Moldova a experienței și bunelor practici acumulate de noii membri în procesul de integrare europeană.

Chiar dacă perspectiva europeană a Republicii Moldova încă nu este confirmată formal de către Bruxelles, experiența noilor state membre, în speță a Cehiei, și personală acumulată în procesul de negocieri cu UE este de maximă relevanță și interes, consideră APE.

Organizatorii întrevederilor susțin că asemenea acțiuni sînt menite să ajute la promovarea unei înțelegeri mai bune a complexității procesului de integrare europeană și calea specifică spre UE și modernizare pe care au urmat-o noile state membre, în acest caz al Cehiei, și va contribui la consolidarea opțiunii europene a Moldovei.

Anterior, în cadrul proiectului, APE a organizat vizitele în Moldova a ex-negociatorilor cu UE din Polonia, România, Ungaria, Letonia, Lituania, Slovacia.

Senatul a ratificat acordul dintre România și Republica Moldova privind micul trafic de frontieră

Plenul Senatului a ratificat joi, 14 ianuarie, în unanimitate, în cadrul unei sesiuni extraordinare, acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind micul trafic de frontieră, semnat la București la 13 noiembrie 2009

În cadrul dezbaterilor, senatorul PSD Titus Corlățean, președintele Comisiei de politică externă, a anunțat că toți colegii săi vor vota „pentru", considerând că „este vorba de un semnal politic pe care România îl lansează atît în relațiile cu Republica Moldova, cît și cu UE". „Este un acord care va fi profitabil în primul rînd pentru cetățenii moldoveni", a spus senatorul PSD.

Din partea PDL, senatorul Viorel Badea a ținut să puncteze că Acordul marchează revenirea la normalitate în privința relației cu „cei de lîngă noi". „Grupul nostru va propune reactivarea comitetului interparlamentar cu Republica Moldova, vom face tot ce e posibil pentru readucerea politicii pe care am inițiat-o în anii 1998-2000 în ceea ce privește comunitățile românești de pretutindeni". La rîndul său, senatorul PDL de Suceava Orest Onofrei a ridicat problema unui acord similar și cu Ucraina. Senatorul PNL Teodor Meleșcanu a precizat că liberalii consideră Acordul drept „un prim pas de apropiere" și de realizare a idealului de a trăi „împreună într-o Europă unită, cu frontiere spirituale".

Un punct de vedere pentru susținerea Acordului a fost exprimat și de senatorul UDMR Verestoy Attila. „E firesc ca UDMR să-și exprime nu numai acordul, dar și satisfacția pe care o simțim în momentul în care acordăm aceeași atenție pe care noi am dorit-o și am primit-o cînd doream ca aceste legături firești, cum sînt și cele între români și români, să fie ajutate, sprijinite, ca un prim pas într-adevăr să avem șansa ca în Europa unită să fim împreună", a spus el.

În final, senatorii au ratificat în unanimitate, cu 90 de voturi „pentru". Acordul dintre guvernele României și Republicii Moldova.

Flash

Filat a ordonat verificarea deținătorilor de pașapoarte diplomatice

Premierul Vlad Filat a dispus evaluarea situației privind deținerea pașapoartelor diplomatice și retragerea acestor documente de la persoanele care au îndeplinit în trecut funcții diplomatice, iar după expirarea misiunii nu au predat, conform legii, pașapoartele autorităților de stat. Potrivit legii, un șir întreg de demnitari de stat, inclusiv parlamentarii și miniștrii, au dreptul la pașaport diplomatic doar pe perioada îndeplinirii acestei misiuni.

În cadrul aceleiași ședințe, prim-ministrul Vlad Filat a cerut vicepremierului Iurie Leancă, ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, să evalueze situația privind deținătorii de pașapoarte de serviciu și pașapoarte diplomatice, urmînd să fie identificate persoanele care nu au respectat legislația și nu le-au întors, odată cu plecarea din funcție. Premierul a solicitat ca aceste pașapoarte să fie anulate sau retrase.

Iurie Leancă a anunțat că o evaluare în acest sens deja se efectuează și în scurt timp va fi întocmită o listă a celor care nu au întors pașapoartele diplomatice sau de serviciu odată cu plecarea din funcție.

Un nou ambasador român la Chișinău

Pînă la vizita președintelui român Traian Băsescu la Chișinău, România ar putea să numească un nou ambasador în R. Moldova, a declarat președintele interimar al R. Moldova, Mihai Ghimpu, în cadrul unei emisiuni televizate.

Subiectul ambasadorilor român la Chișinău și moldovean la București ar fi una dintre problemele care se cer rezolvate înainte de întîlnirea celor doi președinți, anunțată pentru jumătatea a doua a lunii ianuarie.

Referindu-se la temele care urmează să fie discutate cu omologul său, Mihai Ghimpu a numit deschiderea consulatelor românești la Bălți și Cahul, intrarea în vigoare a Convenției privind micul trafic la frontieră, problemele legate de energetică și securitate etc. „De la această vizită aștept să fie pus punctul pe relațiile proaste între R. Moldova și România, pentru că sîntem frați, fiecare cu casa lui, dar relațiile trebuie să fie ca între frați", a declarat Ghimpu.

Inițiativa de a-l invita pe Traian Băsescu la Chișinău aparține lui Mihai Ghimpu, iar președintele român și-a declarat disponibilitatea s-o onoreze.

Un monument al victimelor torturii în fața clădirii Parlamentului

În cadrul ședinței Guvernului, Vlad Filat a dat indicații ministrului de stat, Victor Bodiu, și ministrului Culturii, Boris Focșa, ca pînă la 7 aprilie 2010 în fața Parlamentului R. Moldova să fie construit un monument al victimelor torturii. „Nu trebuie să uităm ceea ce s-a întîmplat la 7-8 aprilie 2009 și nici oamenii care au luptat pentru libertate și au fost supuși torturii", a precizat premierul.

Cinematografele din Republica Moldova vor fi obligate să difuzeze filme subtitrate în limba română

Guvernul de la Chișinău va aproba în timpul apropiat un regulament prin care va obliga operatorii de cinematografe din Republica Moldova sa difuzeze filme cu subtitrare în limba română. Anunțul a fost făcut de ministrul moldovean al Culturii, Boris Focșa.

„De ce lumea de la noi nu ar privi filme în original? În 3-4 luni vom vedea cum funcționează acest lucru. Prin intermediul acestei măsuri, vorbitorii de limbă rusă vor avea posibilitatea să-și însușească limba maternă a pămîntului unde locuiesc", a precizat Focșa.

Pe de altă parte, Victor Șelin, coproprietarul celei mai mari rețele de cinematografe din Moldova, Patria, îl sfătuiește pe ministrul Culturii „să-și difuzeze filmele cu subtitrare în română la cele circa 40 de cinematografe de stat care sînt închise". „De ce un agent economic privat trebuie să fie obligat să difuzeze filme cu subtitrare în română? Tehnic, nu este posibil în acest moment. Avem nevoie de aparatură specială, care costă bani. Măsura va alunga 90% din amatorii de filme din sălile de cinema", a explicat Șelin.

În prezent, rețeaua de cinematografe Patria difuzează filmele exclusiv dublate în limba rusă. Recent, pe rețeaua socială Facebook, a fost creat un grup care susține subtitrarea filmelor în limba română în cinematografele din Moldova. Peste 1200 de persoane au aderat pînă acum la acest grup.

Șoferii plătesc de la 1 ianuarie cu 25 la sută mai mult pentru asigurarea de răspundere civilă auto

Șoferii plătesc de la 1 ianuarie cu 25 la sută mai mult pentru asigurarea de răspundere civilă auto, adică 500 de lei, față de 400 în anul trecut. Șoferii din Chișinău plătesc însă mai mult decît cei din provincie, iar cei care au făcut accidente în 2009 trebuie să scoată din buzunar, în 2010, cu cel puțin o treime mai mult.

● Curtea Constituțională

UE va sprijini acțiunile consacrate aniversării a 15-a a Curții Constituționale

La 23 decembrie 2009, dl Dumitru Pulbere, președintele Curții Constituționale, a avut o întrevedere cu Ambasadorul Dirk Schübel, șeful delegației Uniunii Europene în Republica Moldova. Discuția celor doi oficiali s-a axat pe ultimele evoluții ale raporturilor RM-UE, eforturile de reformare constituțională și căile de cooperare instituțională între Curtea Constituțională și delegația UE în RM.

Ambasadorul Schübel și-a exprimat satisfacția față de rezultatele palpabile în contextul intensificării relațiilor multilaterale și convenirii asupra viitorului Acord UE-RM în cadrul Consiliului de Cooperare UE-RM, întrunit pe 21 decembrie curent la Bruxelles. Cît privește situația politică internă din Republica Moldova, domnia sa a menționat importanța atingerii consensului între actorii politici aflați la guvernare, opoziție și partidele extraparlamentare în vederea consolidării proceselor democratice. Conform afirmațiilor oficia-

lului european, Comisia de stat pentru reformă constituțională urmează să țină cont de concluziile experților Comisiei de la Veneția pentru a depăși cît mai curînd situația de blocaj la nivelul alegerii șefului statului.

La rîndul său, președintele Curții Constituționale s-a referit la misiunea principală a autorității jurisdicționale, care constă în controlul constituționalității actelor emise de legislativ și autoritățile centrale ale statului. Printre hotărîrile importante adoptate de Curtea Constituțională în anul ce se călătorește au fost menționate cele prin care s-a confirmat legalitatea desfășurării alegerilor parlamentare ordinare din 5 aprilie și a celor anticipate din 29 iulie. Totodată, dl Pulbere a remarcat fructuoasa colaborare a Curții Constituționale cu IRZ, OSCE, Comisia de la Veneția și alte organisme europene, mai ales în contextul organizării unor acțiuni comune, invitatîndu-l pe interlocutor să ia parte la Conferința internațională jubiliară cu ocazia aniversării a 15-a de la fondarea Curții Constituționale, care își va ține lucrările în perioada 25-26 februarie 2010 la Chișinău.

Dl Dirk Schübel a exprimat disponibilitatea instituției pe care o reprezintă de a sprijini desfășurarea cu succes a forului internațional jubiliar, acceptînd să rostească un mesaj de salut în deschiderea acestuia și a sugerat includerea în tematica evenimentului a aspectului comparat al constituțiilor europene.

Vom avea Constituție în variantă nouă?

Comisia pentru modificarea constituției, constituită de președintele interimar al țării, Mihai Ghimpu, a decis recent elaborarea modificărilor pentru noua redacție a constituției. În cadrul ședinței, un grup de experți din cadrul comisiei a prezentat propunerile sale privind modificarea legii supreme. Acestea se referă la 69 de articole din Constituție.

Membrii Comisiei au audiat un raport al grupului de lucru pentru cercetări și analize constituționale, constituit în ședința precedentă din 4 decembrie 2009. Potrivit președintelui acestui grup, Victor Popa, doctor habilitat în drept, profesor universitar, în urma analizei conținutului Constituției Republicii Moldova, grupul consideră că este necesar să fie modificate 69 de articole, ceea ce constituie mai puțin de o jumătate din articolele din legea Supremă a statului, și de a propune Parlamentului spre examinare o Constituție în redacție nouă.

Experții propun excluderea termenului „limba moldovenească" din articolul care se referă la limba de stat. De asemenea, modificarea articolului ce ține de procedura de alegere a președintelui. În prezent, acesta este ales cu 3/5 din deputații din parlament. În cazul în care tentativa eșuează de două ori, parlamentul este dizolvat. Experții propun ca la prima încercare președintele să fie ales cu 3/5, dacă nu se reușește să fie redus pragul pînă la majoritatea simplă, iar în al treilea tur să fie ales președinte candidatul care întrunește cele mai multe voturi. Printre alte modificări, se propune recunoașterea dreptului la multipla cetățenie, de asemenea ca președintele țării, pe parcursul mandatului, să nu aibă dreptul să fie membru de partid, se propune ca în preambul să fie inclusă și Declarația de independență a Republicii Moldova, să fie adăugat un capitol separat privind integrarea europeană.

La propunerea președintelui Mihai Ghimpu membrii Comisiei au votat în favoarea adoptării unei Constituții în redacție nouă și au împuternicit grupul de lucru să elaboreze

modificările respective, precum și proiectul de lege privind procedura adoptării Constituției în redacție nouă.

Comisia pentru reforma constituțională a fost constituită prin decret prezidențial la 1 decembrie 2009, pornind de la necesitatea depășirii crizei constituționale, consolidării statalității Republicii Moldova, sporirii eficienței guvernării societății și funcționării instituțiilor publice, asigurării manifestării voinței generale a poporului de către Legea Supremă a statului.

AVIZ

Consiliului Superior al Procurorilor își va alege președintele

În data de 14 ianuarie 2010, la sediul Procuraturii Generale (str. Bănulescu-Bodoni, nr. 26) își va desfășura lucrările prima ședință a Consiliului Superior al Procurorilor.

Ordinea de zi a ședinței Consiliului Superior al Procurorilor din 14.01.2010:

- alegerea președintelui Consiliului Superior al Procurorilor;
- alegerea secretarului Consiliului Superior al Procurorilor;
- numirea a doi profesori titulari în drept în componența Colegiului de Calificare;
- diverse.

AVIZ

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ ANUNȚĂ CONCURS PENTRU OCUPAREA FUNCȚIILOR PUBLICE VACANTE:

- specialist principal în achiziții publice;
- specialist principal în secția redacțional-editorială;
- specialist-grefier.

Data-limită de depunere a actelor: 2 februarie 2010.

Informația privind condițiile de desfășurare a concursului este plasată pe site-ul: www.constcour.md

Relații la telefonul: 25-37-23

Gunnar WIEGAND: Acest acord are menirea de a aduce Moldova mai aproape de Uniunea Europeană. Iurie LEANCĂ: „Republica Moldova şi UE sînt parteneri realişti, cu încredere reciprocă totală”

La Chişinău a fost dat startul asupra Acordului de Asociere dintre Moldova şi Uniunea Europeană. Start promiţător pentru negocierile asupra Acordului de Asociere dintre Republica Moldova şi Uniunea Europeană. Astfel au calificat oficialii europeni prima rundă de negocieri care a avut loc marţi, 12 ianuarie, la Chişinău. Gunnar Wiegand, şeful delegaţiei Uniunii Europene, a declarat că Moldova împărtăşeşte aceleaşi valori şi aceeaşi filozofie ca şi Uniunea Europeană, elemente care vor sta la baza viitorului acord de aociere.

Prima rundăde negocieri a durat mai bine de cinci ore. La aceasta au participat mai mulţi oficiali europeni şi reprezentanşi ai tuturor structurilor statului.

„Sînt bucuros să spun că am început negocierile într-o formă substanţială şi nu simbolică. A fost un început bun pentru un proces ambiţios ce are drept scop de a asigura o asociere a Moldovei cu Uniunea Europenă”, a declarat Gunnar Wiegand, şeful Directoratului general pentru relaţii externe al Comisiei Europene.

„Adresez sincere felicitări grupurilor de negociatori pentru consistenţa discuţiilor. Aduc mulţumiri grupului de experţi europeni. A avut loc un schimb de optici ale părţilor pe toate domeniile prevăzute în Acordul de Asociere. Demararea negocierilor se află într-un consens perfect cu doleanţa autorităţilor moldovene de aliniere la normele europene. Avem de parcurs un drum lung, dar important este că avem parteneri de încredere şi vom ajunge acolo unde ne-am propus. Evenimentul diplomatic este primul de anvergură al anului 2010 în ţara noastră. Se realizează unul din elementele - cheie ale dimensiunii de integrare europeană pe care şi l-a propus Guvernul, şi anume demararea negocierilor privind Acordul de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană. Demararea negocierilor se află în consens perfect cu doleanţele autorităţilor, dar şi ale întregii societăţi moldoveneşti, de a trece la o etapă nouă, avansată calitativ în relaţia ţării noastre cu UE”, a declarat, la final de discuţii, ministrul Afacerilor Externe, Iurie Leanca.

Potrivit oficialilor, noul document se va axa pe trei componente de bază: cea cu privire la soluţionarea conflictului transnistrean, liberalizarea regimului de vize şi crearea unei zone de liber schimb între UE şi Republica Moldova. Pe domeniul politic, tara noastră speră la o colaborare mai strînsă cu UE în vederea soluţionării problemei transnistrene. Crearea unei zone de liber schimb între UE şi Republica Moldova va permite integrarea economică a ţării noastre în spaţiul comunitar, iar al treilea aranjament va da posibilitate cetăţenilor moldoveni de a circula liber în ţările europene. Chişinăul speră să ajungă la realizarea tuturor prevederilor în cel mult 3 ani. „Acest acord are menirea de a aduce Republica Moldova mai aproape de Uniunea Europeană. El, de asemenea, va aduce beneficii concrete cetăţenilor moldoveni şi va crea a un climat de afaceri mai bun. Am găsit un grad mare de convergenţă a poziţiilor noastre. Ambele părti împărtăşesc aceleaşi valori, aceeaşi filozofie care va sta la baza viitorului document”, a mai subliniat Gunnar Wiegand.

„Nu sînt nişte negocieri simbolice, ci sînt discuţii foarte profunde, de substanţă, asupra conţinutului viitorului acord. Este un început foarte bun şi este un proces foarte ambiţios care asigură o apropiere mult mai mare a Republicii Moldova de Uniunea Europeană. Vreau să menţionez că am găsit o convergenţă a poziţiilor noastre. Va fi un proces detaliat şi de durată. După prima rundă de discuţii nu ne rămîne decît să-i felicităm pe colegii noştri pentru o pregătire foarte bună, dar trebuie să fim pregătiţi nu doar pentru negocieri, ci şi pentru aplicarea elementelor Acordului de Asociere. Republica Moldova poate deveni un partener asociat al UE. Foarte puţine ţări pot deveni parteneri asociaţi UE. Sînt momente când trebuie să negociezi în familie, cu părinţii, în acest caz noi negociem ca între prieteni, ca între vecini buni. Procesul de negocieri este doar un mecanism de ajutare a Republicii Moldova. Noi oferim sprijin şi în cadrul altor programe. Pregătim şi un pachet de asistenţă macrofinanciară pentru a ajuta Moldova să depaşească greutăţile provocate de criză. Am convenit să urgentăm acest proces de negocieri. Ne vom întruni şi în format neoficial. Vom avea şi videoconferinţe”, a mai declarat şeful Directoratului General pentru Relaţii Externe în cadrul Comisiei Europene.

Oficialul european a sugerat ţării noastre să depună eforturi pentru a ajunge Ucraina, care discută Acordul de Asociere cu UE de mai mult timp şi a avansat mult în acest sens. Totodată, Gunnar Wiegand s-a arătat convins că indiferent de evoluţiile politice din Moldova, cum ar fi noi alegeri parlamentare anticipate, discuţiile privind Acordul de Asociere nu vor fi blocate.

Cei doi oficiali au anunţat că următoarea rundă de negocieri va avea loc în a doua jumătate a lunii martie, la Bruxelles.

S. C.

Victor Catan a făcut bilanţul celor o sută de zile

Poliţia trebuie să respecte drepturile omului şi trebuie să fie depolitizată. Declaraţia a fost făcută marţi, 12 ianuarie, de ministrul Afacerilor Interne, care a făcut bilanţul primelor 100 de zile ale activităţii sale în această funcţie. Victor Catan consideră că activitatea Ministerului de Interne nu trebuie să fie apreciată de Guvern, ci de cetăţenii republicii.

Totodată, ministrul a subliniat că a preluat o moştenire grea. Potrivit dînsului, mulţi colaboratori, în special din efectivul de comandă, au susţinut în mod deschis fosta conducere a ţării. Catan mai spune că acest lucru a influenţat negativ asupra imaginii ministerului în rîndurile cetăţenilor. Pentru schimbarea stării de lucruri, a fost elaborată o nouă concepţie de activitate a poliţiei, bazată pe demilitarizarea şi depolitizarea organelor de drept.

În raportul său, ministrul a specificat că în cele 100 de zile de cînd se află în funcţie au fost lichidate 11 grupări criminale internaţionale, în componenţa cărora alături de cetăţeni moldoveni se aflau şi reprezentanţi ai altor ţări. Printre neajunsurile existente, Victor Catan a amintit că deocamdată poliţia nu şi-a cîştigat credibilitatea din partea populaţiei, lucru mult mai important, în opinia oficialului, decît credibilitatea din partea guvernului.

„Trebuie să înţelegem că lucrăm în interesul poporului şi nu al unui şef. Trebuie să activăm în limitele legii împreună cu populaţia. Ar fi pentru mine cea mai mare satisfacţie atunci cînd activitatea ar fi apreciată nu de guvern, ci de popor”, a declarat ministrul Victor Catan.

19 funcţionari din minister au fost demişi

19 conducatori ai structurilor subordonate Ministerului de Interne nu au trecut atestarea profesională şi şi-au pierdut funcţiile deţtinute. Potrivit ministrului de Interne, Victor Catan, subalternii săi nu au fost aprobaţi în funcţii din diferite motive, între care încălcări disciplinare sau necorespundere cu criteriile profesionale. Ministrul susţine că acestora li se vor propune alte funcţii sau, în cazul în care au atins plafonul de vîrstă de 50 de ani, li se va propune să se pensioneze.

Catan a mai precizat că şefii destituiţi au dreptul să conteste decizia.

Totodata, potrivit lui Catan, în urma controalelor inopinate în comisariate, s-a descoperit că mai mulţi comisari tăinuiau crimele înregistrate. Au fost descoperite 184 de cazuri de tăinuire şi s-au efectuat 275 de anchete de serviciu, dintre care 56 în privinţa comisarilor şi adjuncţilor acestora.

„Vom asigura ca în Ministerul Afacerilor Interne să activeze doar oameni profesionişti, oneşti, necorupţi, selectaţi după principiul profesionalismului şi respectării legislaţiei”, a dat asigurări Victor Catan.

Infracţiunile sînt în creştere

Cît priveşte numărul de infracţiuni înregistrate pe teriotoriul Moldovei, Victor Catan spune că în această perioadă au fost înregistrate 21 460 de infracţiuni, în creştere cu 3,1 la sută faţă de anul trecut. „Practic în fiecare săptămînă reţinem în flagrant delict colaboratori ai poliţiei care iau mită. Din păcate, colaboratorii poliţiei rutiere continuă să ia mită şi am vrea ca cetăţenii să nu dea. Dosarele sînt transmise în Procuratură. Creşterea numărului se datorează anume punerii la evidenţă a circa o mie de acţiuni”.

Delapidări de 40 de milioane de lei la MAI

Tot în cadrul aceleiaşi conferinţe de presă, Catan a făcut publice unele date din cadrul auditului realizat de Curtea de Conturi la MAI. „MAI nu a fost doar implicat în activităţii politice, dar şi a fost o sursă de estorcare a banilor pentru diferite servicii Partidului Comuniştilor. Auditul realizat de Curtea de Conturi a demonstrat ca au fost sustrase peste 40 de milioane de lei. Va fi deschis dosar penal, iar persoanele responsabile vor fi trase la raspundere, a remarcat Catan. Potrivit lui Catan, au fost vîndute loturi de teren din gestiunea MAI la preţuri exagerat de mici.

Doi magistraţi au rămas fără funcţii

Consiliul Superior al Magistraturii a decis să nu prelungească funcţia de judecător pentru doi magistraţi implicaţi în audierea cauzelor din 7 aprilie. În cadrul şedinţei de marţi, 12 ianuarie, membrii CSM au refuzat să-i numească în funcţie pe doi judecători de instrucţie, care au participat la judecarea cauzelor din 7 aprilie în incinta Comisariatului General de Poliţie. „Judecarea cauzelor în asemenea spaţii reprezintă o gravă încălcare a Constituţiei şi a Codului de procedură penală şi vine în contradicţie cu articolul 6 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, care garantează dreptul la un proces echitabil”, se arată într-un comunicat al Ministerului Justiţiei.

S. C.

Camera Înregistrării de Stat şi Serviciul Starea Civilă au trecut în subordinea Ministerului Justiţiei

Camera Înregistrării de Stat şi Serviciul Starea Civilă au trecut în subordinea Ministerului Justiţiei, după ce a avut loc o serie de reorganizări la întreprinderile subordonate Ministerului Tehnologiilor Informaţionale şi Comunicaţiilor.

În acest sens, a fost creat un grup de lucru, care va monitoriza realizarea transferării Serviciului Stare Civilă şi ÎS „Camera Înregistrării de Stat” din subordinea Ministerului Tehnologiilor Informaţionale şi Comunicaţiilor în gestiunea ministerului.

Cum se respectă drepturile copilului

Un grup de 25 de copii, originari din 14 raioane ale Republicii Moldova, monitorizează, deja de aproape un an, în ce măsură le sînt respectate drepturile în diferite domenii. Întruniţi în cadrul Centrului de Informare şi Documentare privind Drepturile Copilului din Republica Moldova, tinerii şi-au prezentat recent observaţiile în domeniul respectării drepturilor lor în domeniul sănătăţii şi au început să observe cît de bine le sînt respectate drepturile în familie. Observaţiile pe marginea cadrului familial vor fi făcute publice în luna martie curent.

Supăraţi pe sanitaria din şcoli

După două luni de monitorizare, copiii au constatat că în multe şcoli din Republica Moldova, în special din mediul rural, copiior le sînt grav încălcate drepturile la sănătate. „În urma studiului, care a presupus discuţii, anchete în rîndurile semenilor mei, am afat că în multe şcoli din ţară nu există lavoare, săpun lichid şi uscătoare. Nu există nici veceul în interiorul clădirii, copiii fiind nevoiţi să meargă afară în condiţii antisanitare. În alte şcoli, veceul este în interior dar el nu funcţionează, sau nu toţi au acces acolo. O altă problemă menţionată de copii este mirosul puternic de clor pe parcursul întregii zile de studii", a comentat Mihaela Cuschevici, originară din satul Măgureanca, raionul Făleşti.

Asistenţă medicală?

Copiii s-au arătat îngrijoraţi penttru semenii lor care învaţă în şcoli unde nu activează asistenţii medicali şcolari, sau unde cabinetul medical în general nu este prevăzut în şcoală. În multe şcoli unde cabinetul medical funcţionează este dotat sărăcăcios cu utilaje, iar medicamentele de prim ajutor lipsesc. Copiii au mai menţionat şi atitudinea neserioasă adoptată de unii asistenţi medicali şcolari. „Cu toate că asistentul medical este, de fapt, prezent în şcoală şi ar trebui să fie la serviciu, el nu se află în cabinetul medical, adică este oriunde numai nu în cabinetul său şi de cîte ori copiii au nevoie de ajutorul lui, el nu este de găsit", opinează Valeria Roşca, originară din satul Pituşca, raionul Călăraşi.

Vor confedinţialitate

În observaţiile lor, copiii au menţionat şi activitatea medicilor din cadrul centrelor de familii din localităţile republicii. Cei mici par să fie deranjaţi de faptul că medicii le acordă prea puţină atenţie informaţională, panourile din spitale sînt scrise cu corp de literă prea mărunt, iar terminologia utilizată pentru realizarea panourilor este pentru ei prea complicată. Deşi sînt încă departe de vîrsta majoratului, copiii, făcînd referinţă la respectarea drepturilor lor, pretind la maximă confidenţialitate atunci cînd merg la medic şi mai ales cînd au de ascuns secrete faţă de părinţi, rude sau prieteni. „Nu este respectat principiul confidenţialităţii, iar medicii de multe ori spun părinţilor şi rudelor ceea ce copiii nu vor ca ei să ştie", ne spune Sabina Guţan, originară din satul Pituşca, raionul Călăraşi.

Vor monitoriza familia

Ultimul atelier de lucru, care a avut loc în timpul vacanţei de iarnă, este al nouălea la număr. După ce şi-au expus observaţiile cu privire la respectarea drepturilor lor în domeniul sănătăţii, copiii şi-au trasat un şir de obiective şi au întocmit un plan concret de acţiuni în ceea ce priveşte monitorizarea respectării drepturilor lor în cadrul familiei. „Sînt diferite ghiduri şi cărţi de iniţiere pentru pregătirea femeilor de a deveni mame, însă, ulterior, părinţii nu sînt învăţaţi cum să îngrijească şi cum să educe copilul lor în continuare. Consider că ambii părinţi

sînt datori să se ocupe de educaţia şi creşterea copiilor şi aici o să ne referim în mare parte la felul în care influenţează procesul migraţiei asupra dezvoltării copilului. Un alt aspect ar fi gradul de implicare a şcolii şi cum au grijă părinţii ca cerinţele şcolare în domeniul educaţiei să fie respectate", opinează Ana Tulgara, originară din satul Sărătenii Vechi, raionul Teleneşti. Tinerii vor monitoriza acest aspect din ianuarie pînă în martie cînd îşi vor face publice toate aceste observaţii. În acest sens, copiii au elaborat ghiduri de interviu, pentru copii şi părinţi, iar în perioada preconizată pentru monitorizare vor îndeplini aceste formulare, în baza cărora vor fi făcute concluziile generale.

Util de la mic la mare

Grupul de lucru al copiilor prezintă periodic, începînd cu iulie 2008, atunci cînd a fost constituit de către Centrul de Informare şi Documentare privind Drepturile Copilului, rapoarte de monitorizare a Drepurilor Copilului în Moldova, care sînt utile pentru copii, adulţi, pentru experţi, dar şi pentru persoanele abilitate cu luarea deciziilor la nivel înalt. „Rapoartele prezentate de către grupul de copii impresionează şi vin cu informaţii care ajută Parlamentul şi Guvernul să opereze modificări legislative şi normative care ar contribui la sporirea gradului de respectare a drepturilor copilului în Republica Moldova", a comentat preşedintele Comisiei paramentare pentru protecţie socială, sănătate şi familie, Liliana Palihovici. Din iulie 2008 şi pînă în prezent, în cadrul atelierelor de lucru şi în comunităţile lor de baştină, copiii au abordat mai multe aspecte ale drepturilor copilului în domenii ca educaţia, dreptul la protecţie împotriva violenţei şi neglijării, dreptul la participare, protecţie împotriva exploatării prin muncă, dreptul la odihnă, timp liber şi joc. „Putem să vorbim în mottouri despre observaţiile şi concluziile făcute de copii în urma acestor activităţi. De exemplul despre dreptul la educaţie spuneau că este cel mai iubit şi în acelaşi timp cel mai încălcat drept al lor. Despre dreptul la protecţie faţă de violenţă în familie spuneau „Oare ne ajută bătaia să fim mai buni?" Am vorbit şi despre dreptul împotriva exploatării economice, în special prin muncă. Acest fenomen se atestă în special în localităţile rurale, unde foarte mulţi copii muncesc pe cîmp în detrimentul studiilor şi al odihnei. Despre dreptul la participare spuneau că participarea îi ajută să se dezvolte să devină mai informaţi şi mai activi în societate, din păcate însă, au foarte puţine oportunităţi de participare", a declarat preşedintele Centrului de Informare şi Documentare privind Drepturile Copilului din Moldova, Cezar Gavriliuc.

Proiectul „Copiii monitorizează respectarea propriilor drepturi" este realizat cu sprijinul acordat de organizaţia suedeză „Salvaţi Copiii", Misiunea Organizaţiei pentru Securitate şi Cooperare în Europa, Agenţia Suedeză de Dezvoltare şi Cooperare Internaţională, Fundaţia SOROS Moldova, Guvernul Statelor Unite ale Americii şi Reprezentanţa UNICEF în Moldova. Mesajul grupului de lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului este: „În Moldova toate lucrurile trebuie să înceapă cu dreptul. Cu dreptul copilului".

Laura DUMBRAVĂ

2010 vine scump – e numai primul val!

Odată cu majorarea preţului la gazele naturale livrate Republicii Moldova de către concernul rus „Gazprom" cu peste 20 la sută, de la 192 la 233 de dolari pentru mia de metri cubi, de la întîi ianuarie curent, autorităţile centrale ne preîntîmpină că urmează un val de scumpiri la toate serviciile şi produsele. Deja de la întîi februarie, vom achita mai scump

pentru căldură şi energia electrică. Noile tarife vor fi stabilite în curînd, însă Agenţia Naţională pentru Reglementări în Energetică (ANRE) nu a spus deocamdată care va fi valoarea creşterilor de preţ. Reamintim că, potrivit unui acord, concernul rus „Gazprom" revizuieşte tarifele pentru gazele de import în Republica Moldova odată la trei luni. Premierul Vlad Filat nu exclude posibilitatea ca peste trei luni Moscova să pretindă la un nou tarif majorat.

Primele, nu şi ultimele

Moldovenii au intrat în 2010 evident mai scump decît au ieşit din 2009. În acest an, accizele la benzină şi motorină au crescut cu 50%, ceea ce a condus la majorarea preţului la produsele petroliere pentru consumatorii finali cu 7 la sută, urmînd ca preţul să fie ajustat periodic. Taxele vamale la importul maşinilor de lux vor fi de două ori mai mari faţă de anul trecut, iar accizele la parfumuri, bijuterii şi produsele cosmetice vor creşte de trei ori. Cota accizelor la bere a crescut în Republica Moldova cu 25 la sută, iar amatorii de vodcă vor trebui să plătească, de acum încolo, minimum 4 euro pentru un litru. Autorităţile de la Chişinău susţin că majorările au fost operate pentru acoperirea deficitului bugetar. Aceste scumpiri sînt însă incomparabil mai mici faţă de cele care vor deriva din majorarea preţului de vînzare a gazelor naturale de către Gazprom, majorat de la întîi ianuarie cu peste 20 la sută.

Inevitabil mai scump

Majorarea cu 40 la sută a costului pentru mia de metri cubi de gaze naturale consumate va duce inevitabil la creşterea tarifelor pentru energia electrică şi cea termică. Şi asta pentru că toate centralele termoelectrice funcţionează pe baza gazelor naturale. Ulterior, va urma o creştere în lanţ a preţului produselor alimentare. Scumpirile din ultima lună par să nu fie ultimele. Dupa mărirea preţului la carburanţi şi lactate, vine rîndul majorarii tarifelor la energia termică şi electrică. „Preţurile trebuie să evolueze în corespundere cu factorii obiectivi care există. Dacă ne referim la carburanţi, atunci scumpirile sînt justificate – stocurile petroliştilor au fost făcute la preţuri înalte, în plus, a avut loc şi o depreciere a valutei naţionale. Admit că lucrul ăsta este valabil şi pentru lapte", a declarat ministrul Economiei, Valeriu Lazăr. Potrivit ministrului, aceste scumpiri în lanţ nu pot fi evitate, pentru că preţul la gazele naturale este dictat de Federaţia Rusă. „Noi trebuie să împiedicăm creşteri exagerate ale preţurilor şi neîntemeiate, dar nu avem de gînd să ţinem preţurile. Dacă nu majoram tarifele, în cîteva luni ruinăm întreprinderile. Noi vrem să avem tarif frumos şi să nu avem căldură sau, mai bine zis, să nu avem tarif majorat şi să rămînem fără întreprindere?!", a mai declarat Lazăr. Decizia finală privind stabilirea noilor preţuri va fi luată în maxim o săptămînă de către conducerea ANRE. Factorii de decizie nu au specificat însă, deocamdată, care va fi valoarea majorărilor de tarife care deja urmează să intre în vigoare de la întîi februarie curent.

Reamintim că la sfîrşitul anului 2009, ministrul Economiei, Valeriu Lazăr, declara că rezultatele gafelor din anul trecut se vor face simţite chiar în primele luni ale anului curent, în special pe plan economic. „Ne aşteaptă o iarnă grea, o iarnă foarte grea, vom avea o creştere în lanţ a tarifelor la energia termică, electrică şi aşa mai departe", declara în luna decembrie 2009 Valeriu Lazăr. Prognozele ministrului Economiei s-au dovedit a fi mai mult decît reale. „Această majorare, de la 192 dolari la 233 de dolari, este o creştere destul de sensibilă, vă daţi seama, sînt 40 de dolari la mia de metri cubi. Este un factor extern pe care noi, din păcate, nu-l putem gestiona", a declarat Lazăr, deja în ianuarie 2010.

Carnea din RM interzisă în FR

Restricţiile impuse de Moscova la importul de carne din Republica Moldova au fost introduse de marţi, 12 ianuarie. Asta după ce Serviciul Federal de Control Veterinar şi Fitosanitar al Rusiei ar fi depistat în carnea de porc furnizată de întreprinderea ,,Tehnostel-Car" din Republica Moldova urme ale bolii provocate de o specie de tenie. Potrivit site-ului oficial al ,,Rosselkhoznadzor", exportul de carne provenit de la întreprinderea respectivă va fi, temporar, interzis, în timp ce carnea furnizată Rusiei de către alţi agenţi economici din Republica Moldova va fi supusă unui control obligatoriu de laborator. Conducerea ,,Tehnostel-Car" nu a comentat, deocamdată, acuzaţiile. Totodata, Rusia a interzis, tot de marţi, importul de carne de porc de la unele întreprinderi din Belgia şi Germania din cauza unor substanţe nocive depistate în acest produs. ,,Thnostel-Car" nu este la prima interdicţie. Rusia a interzis importul de carne provenit de la această întreprindere în martie 2007. Asta după ce la punctul vamal Troebortnoe a fost reţinut un lot de 60 de tone de carne de vită fără respectarea normelor sanitare şi în lipsa unor documente obligatorii de export. ,,Republica Moldova are parte de deschidere din partea Federaţiei Ruse, dar ni s-a spus foarte clar să fim atenţi la calitate. Dacă vom respecta standardele de calitate, atunci Moldova va reveni pe piaţa Federaţiei Ruse. Sînt multe întreprinderi care joacă corect, iar noi le vom susţine. Cu cei care însă încalcă regulile nu avem de gînd să fim toleranţi, ba o să fim primii care îi vom obliga să respecte normele stabilite", a declarat ministrul Economiei, Valeriu Lazăr.

L. D.

Gripa AH1N1 face ravagii, dar medicii promit că vor stîrpi acest virus

Situaţia epidemiologică prin gripa şi infecţiile respiratorii virale acute în Republica Moldova rămîne a fi tensionată, fiind înregistrate, în continuare, cazuri de gripă pandemică A(H1N1), inclusiv manifestată prin forme grave cu complicaţii şi decese. De la începutul anului 2009 şi pînă în luna octombrie a aceluiaşi an, în Moldova au fost 2632 de cazuri de gripă de tip nou A(H1N1), din 5884 investigaţii ale probelor prelevate de la persoanele bolnave şi suspecte la boală.

Au decedat 35 de persoane

Pînă în prezent, în urma complicaţiilor gripei pandemice, 35 de persoane au decedat. Numai în primele zile ale anului 2010, în republică au fost înregistrate 4308 cazuri de infecţii respiratorii virale acute, iar 9 persoane au decedat din cauza virusului gripal AH1N1. Doar într-o singură zi, pe data de 09.01.2010, de către centrele de medicină preventivă din republică au fost notificate 410 cazuri de infecţii respiratorii virale acute, 233 de cazuri de gripă confirmată clinic şi 75 de cazuri de pneumonii acute.

Populaţia nu vrea să se vaccineze

În pofida începerii campaniei de vaccinare a contingentelor cu risc sporit de infectare şi îmbolnăvire, pînă la 3 ianuarie 2010 au fost imunizate doar 25 669 persoane, fiind utilizate numai circa 17 % din numărul dozelor de vaccin contra gripei pandemice A(H1N1), distribuite şi disponibile în instituţiile medico-sanitare publice şi ale ministerelor şi departamentelor din ţară. Astfel, nivelul de derulare a campaniei de vaccinare contra gripei poate fi calificat drept insuficient, comparativ cu pericolul epidemiologic persistent de îmbolnăvire a persoanelor din numărul contingentelor cu risc sporit de a contracta această boală, inclusiv a lucrătorilor medicali printre care a fost înregistrat un deces în urma

contractării bolii. Pe de altă parte, Ministerul Sănătăţii condamnă atitudinea şi comportamentul lucrătorilor medicali. „Asistenţa medicală bolnavilor cu infecţii respiratorii virale acute şi gripă, acordată de către medicii de familie nu în toate instituţiile de asistenţă medicală primară este conformă standardelor şi ghidurilor aprobate de Ministerul Sănătăţii. Preparatele procurate de Guvernul Republicii Moldova şi puse la dispoziţia medicilor de familie pentru tratamentul de ambulator al bolnavilor cu infecţii respiratorii virale acute şi gripă, comparativ cu numărul bolnavilor care se adresează, se înregistrează şi se spitalizează, inclusiv cu forme grave şi decese, arată lipsa vigilenţei la unii medici de familie la această boală, care duce inclusiv la neiniţierea sau iniţierea tardivă a tratamentului cu administrarea preparatului Oseltamivir (Tamiflu). Elocvent denotă această situaţie datele referitoare la prescrierea şi administrarea preparatului pentru tratamentul specific al gripei pandemice de tip A(H1N1)", se menţionează într-un comunicat de presă al Ministerului Sănătăţii. „Situaţia creată îngrijorează mult şi impune conducerii Ministerului Sănătăţii intervenirea cu măsuri de rigoare pentru a schimba atitudinea neglijentă a unor conducători ai instituţiilor medico-sanitare publice şi de medicină preventivă, inclusiv care nu asigură raportarea operativă privind înregistrarea cazurilor de boală şi rezultatele desfăşurării campaniei de vaccinare în teritorii, conform directivelor Ministerului Sănătăţii în vigoare", se mai menţionează în acelaşi document. Potrivit Ministerului Sănătăţii, pînă în prezent nu au fost înregistrate cazuri de reacţii adverse postvaccinare după administrarea vaccinului împotriva gripei pandemice, donat de România.

În prezent, în instituţiile medico-sanitare publice din ţară, inclusiv departamentale, sînt disponibile 123 311 doze de vaccin antigripal de tip nou, care trebuie de urgenţă administrat contingentelor cu risc sporit de îmbolnavire.

S. C.

Muzeul Memoriei şi al Drepturilor Omului inaugurat la Santiago

„Noi nu putem schimba trecutul, dar putem învăţa de la el". Cu aceste cuvinte a fost deschis Muzeul Memoriei şi al Drepturilor Omului, dedicat victimelor regimului Pinochet din Chile. Edificiul e dedicat memoriei celor circa 35 000 de chilieni care au fost deţinuţi şi au dispărut, au fost ucuţi şi torturaţi în timpul celor 17 ani de dictatură militară în Chile.

Expoziţia începe cu un film ce relatează despre cum a început totul – 17 septembrie 1973 – ziua loviturii de stat care a răsturnat guvernul de la Santiago de Chile. Muzeul găzduieşte o galerie cu mărturiile celor care au supravăţuit săptămînilor, lunilor şi chiar anilor de torură groaznică. Dar sînt şi exponate emoţionante, cum ar fi o scrisoare a unei fetiţe adresată generalului Augusto Pinochet. Ea scrie: „Eu ştiu că Dumneavoastră sînteţi o persoană sensibilă şi vă rog să-mi eliberaţi tatăl din închisoare."

La deschidere a fost prezentă şi Viviana Diaz, al cărei tată, liderul partidului comunist, a dispărut în 1975. De atunci, activista în domeniul drepturilor omului şi-a dedicat viaţa pentru a cere dreptate şi pentru a afla ce s-a întîmplat cu dînsul şi cu miile de alţi dispăruţi. Acum trei ani, un fost soldat a încălcat pactul tăcerii şi i-a povestit despre destinul tatălui ei – un privilegiu macabru pentru Viviana Diaz.

„Timp de 8 luni tatăl meu a fost torturat, iar apoi asfixiat cu o pungă de plastic. Fiindcă nu a murit, a fost injectat cu cianură. Apoi l-au desfigurat cu foc, i-au şters amprentele şi i-au scos dinţii pentru a nu putea fi identificat. A fost aruncat în mare dintr-un elicopter", spune Diaz.

Marcia Scantelberry, directorul muzeului, una din victimele torturii, a declarat: „Este îngrozitor tot ceea ce a fost ascuns în perioada dictaturii. Toată ţara va şti adevărul, nu doar supravieţuitorii; 50% dintre chilieni încă nu erau născuţi cînd toate acestea s-au întîmplat".

Muzeul a fost fondat de Preşedintele Michelle Bachilet, unul din supravieţuitorii interogaţiilor poliţiei secrete, al cărei tată a fost torturat şi ucis în 1973.

Se spune foarte des că nu contează ceea ce a fost, ci cum se aminteşte despre asta. Acest muzeu e o încercare de a se reaminti trecutul aşa cum a fost, pentru a nu se mai întîmpla.

În Moldova respectarea drepturilor politice s-a ameliorat

Moldova şi-a îmbunătăţit situaţia în domeniul libertăţilor civile şi politice. Despre aceasta arată datele raportului anual „Cu privire la situaţia libertăţii în lume", publicat de organizaţia internaţională neguvernamentală pentru apărarea drepturilor omului „Freedom House".

În document este evaluat nivelul libertăţilor civile şi politice în anul 2009 din 194 de ţări şi din cîteva „teritorii speciale", inclusiv Transnistria.

Raportul a luat în considerare mai mulţi indici, printre care procesul electoral, conducerea ţării, drepturile femeilor, independenţa mass-media şi drepturile fundamentale ale cetăţenilor în baza cărora ţara se înscrie în compartimentul celor „libere", „parţial libere" şi „nelibere".

Potrivit „Freedom House", în 2009 „recesiunea economică a condus la cel mai puternic recul al respectării libertăţilor democratice începînd cu 1995". Potrivit rezultatelor anului 2009, în total au fost recunoscute „nelibere" 47 de state sau cu cinci ţări mai multe decît în 2008. Alte 89 de ţări au fost declarate libere, iar parţial libere – 58 de ţări şi regiuni.

Dintre fostele republici sovietice „libere" au fost declarate doar Ţările Baltice şi Ucraina. La categoria „parţial libere" se raportă Moldova, Georgia şi Armenia, iar restul au nimerit în grupul ţărilor „nelibere".

„Freedom House" a apreciat respectarea drepturilor politice în Moldova cu trei puncte (cea mai înaltă apreciere – un punct, cea mai slabă – şapte puncte), iar libertăţile civile – cu patru puncte. Transnistria are cîte şase puncte.

Pe parcursul anului, marcat de intensificarea represiunilor faţă de organizaţiile pentru apărarea drepturilor omului şi faţă de activiştii civili, restrîngerea libertăţilor a fost înregistrată în 40 de ţări din Africa, America Latină, Orientul Apropiat şi din fosta URSS. Ţările autoritare, precum Iran, Rusia, Venezuela şi Vietnam, au devenit şi mai represive", se arată în raport.

În opinia autorilor, cea mai proastă situaţie în privinţa libertăţilor civile este înregistrată în Myanme (Birmania), Tibet (China), Coreea de Nord, Turkmenistan, Uzbekistan, Libia, Sudan, Guineea Ecuatorială şi Somalia.

Notă: „Freedom House" a fost fondată în 1941 şi este finanţată de Guvernul SUA şi de o serie de fundaţii de caritate. Rapoartele „Freedom House" sînt publicate anual începînd cu 1973. În baza datelor din surse deschise rapoartele apreciază progresul sau regresul libertăţilor politice şi civile din 194 de ţări şi 16 teritorii.

Poliţiei rutiere i s-a interzis să oprească maşinile care nu sînt date în căutare

Ministrul Afacerilor Interne, Victor Catan, a emis un ordin prin care a interzis colaboratorilor poliţiei să oprească unităţile de transport care nu se află în căutare şi care nu au încălcat regulile de circulaţie.

De asemenea, el a interzis intervievarea conducătorilor auto sau întocmirea proceselor-verbale în maşinile poliţiei. „Acest lucru trebuie făcut în văzul lumii, chiar şi în ploaie, dacă nu este posibil pe loc, duceţi-vă în comisariatele de poliţie", şi-a îndemnat ministrul subalternii. Catan a declarat că a impus regulile respective cu scopul contracarării fenomenului corupţiei şi mituirii. În context, ministrul a recunoscut că cel mai des se ia mită la posturile staţionare de poliţie, două situate la intrările în mun. Chişinău şi unul în mun. Bălţi. Cu toate acestea, posturile respective nu vor fi lichidate, chiar dacă ele nu corespund standardelor europene, inclusiv în sensul că nicăieri în Europa posturi asemănătoare nu există.

Potrivit ministrului, aceste posturi vor mai activa ceva timp, inclusiv din cauza nerezolvării conflictului transnitrean. „Deocamdată, ele sînt necesare pentru asigurarea ordinii publice şi combaterea criminalităţii. Acolo se află totdeauna un poliţist şi astfel putem depista uşor maşinile care sînt date în căutare. La aceste posturi noi mai amplasăm grupe operative cînd e vorba de un criminal dat în căutare şi trebuie să-l reţinem", spune Victor Catan.

În acelaşi timp, posturile staţionare nu vor mai servi drept cuib de mituire de asemenea au fost lansate şi alte acţiuni de diminuare a fenomenului. „Eu nu spun că acum nu se mai fac abuzuri şi nu se ia mită, însă am dat start măsurilor de curăţare a poliţiei de cadre corupte. Practic, în fiecare săptămînă, reţinem în flagrant colaboratori de poliţie care iau mită", susţine Catan.

Ministrul de Interne recunoaşte că angajaţii poliţiei mai continuă să ia mită de la cetăţeni, dar este şi vina cetăţenilor, care nu trebuie să accepte să dea mită pentru a scăpa de probleme. „Corupţia şi mituirea există atîta timp cît cineva ia şi cineva dă", precizează Victor Catan.

● La solicitarea cititorilor

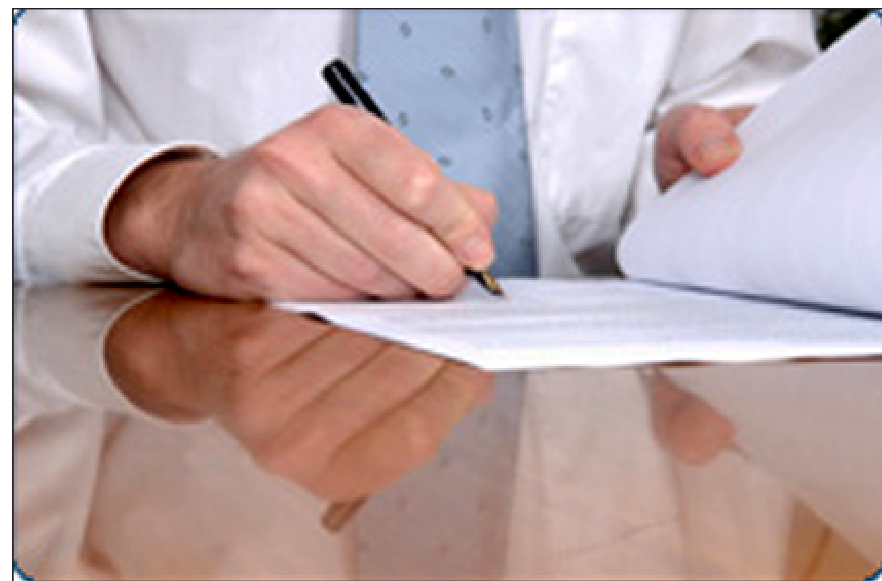
Reglementări ale Regulamentului cu privire la modul de gestionare a Registrului de reclamaţii

Regulamentul cu privire la modul de gestionare a Registrului de reclamaţii stabileşte modul de înregistrare în Registrul de reclamaţii a pretenţiilor şi reclamaţiilor consumatorilor, apărute după efectuarea actului de cumpărare sau prestării serviciului, şi de ţinere a acestuia de către agenţii economici care desfăşoară activitate de comerţ cu amănuntul sau prestează servicii populaţiei (reţeaua staţionară de comerţ cu amănuntul, alimentaţie publică, farmacii, ateliere de reparaţii, frizerii etc., în continuare – unităţi, deţinători de patentă), indiferent de tipul de proprietate şi forma de organizare juridică, în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Potrivit normelor Regulamentului, sesizările şi reclamaţiile consumatorilor se înscriu în Registrul de reclamaţii, care este eliberat contra plată de către Întreprinderea de Stat Editura de Imprimate „Statistica" şi de reprezentanţii ei de pe lîngă direcţiile şi secţiile teritoriale de statistică, şnuruit şi autentificat prin aplicarea ştampilei şi semnăturii reprezentantului autorităţii administraţiei publice locale. Unităţile menţionate ţin, în mod obligatoriu, Registrul de reclamaţii de forma stabilită (se anexează) într-un loc vizibil şi accesibil pentru consumatori, iar la unităţile mari de alimentaţie publică – în toate sălile de deservire.

Registrul de reclamaţii se înmînează consumatorului de regulă la prezentarea bonului de casă, iar în cazul procurării de la deţinătorul de patentă – a unui document ce confirmă actul de cumpărare în formă liberă, care indică numărul patentei şi numele deţinătorului, preţul mărfii procurate sau serviciului prestat şi data. În unităţile de comerţ cu autoservire Registrul de reclamaţii este ţinut la fiecare etaj, în locul unde se achită plata pentru cumpărături. În unităţile de prestări servicii amplasate în edificii cu mult e niveluri Registrul de reclamaţii este ţinut la fiecare etaj, iar în pavilioane şi gherete se expune la un loc vizibil.

Conducătorul (patronul) unităţii este obligat, în termen de două zile, să examineze reclamaţiile înscrise în Registrul de reclamaţii şi să ia măsurile necesare. Conducătorul (patronul) face pe versoul reclamaţiei o notă despre măsurile întreprinse şi, în termen de cinci zile, trimite, în mod obligatoriu, un răspuns în scris consumatorului reclamant la adresa şi/sau telefonul indicate. În cazul lipsei acestor informaţii de contact, reclamaţia nu se ia în considerare. Copiile răspunsurilor expediate consumatorilor se păstrează la administraţia unităţii, într-o mapă specială, pînă la sfîrşitul anului în curs.

Persoanele din cadrul autorităţii administraţiei publice locale responsabile de reglementarea activităţii unităţii respective exercită controlul asupra corectitudinii ţinerii Registrelor de reclamaţii la toate unităţile din teritoriul gestionat. Rezultatele controlului şi propunerile privind gestionarea registrelor sînt consemnate într-un proces-verbal sau fixate în actul de control.

În cazul depunerii de către consumator a reclamaţiei cu privire la neconformitatea produselor (serviciilor) sau la preschimbarea lor, termenul şi modul de soluţionare sînt prevăzute în Legea privind protecţia consumatorilor (cel mult 14 zile calendaristice de la data depunerii reclamaţiei) sau în contract. În cazul în care pentru întreprinderea măsurilor de lichidare a neajunsurilor depistate de consumatorul reclamant sau realizarea propunerilor sînt necesare mai mult de 5 zile, conducătorul unităţii stabileşte termenul necesar (dar nu mai mult de 14 zile) şi face în condică nota respectivă. Se interzice scoaterea Registrului de reclamaţii din incinta unităţii.

Registrul de reclamaţii este un document de strictă evidenţă şi nu poate fi anulat pînă la completarea lui integrală. După completare el se păstrează în cadrul unităţii un an de zile, apoi se anulează în temeiul actului de lichidare. În cazul în care nu este completat integral în decursul anului, Registrul rămîne în vigoare pentru anul următor. Textul integral al Regulamentului cu privire la modul de gestionare a Registrului de reclamaţii se publică pe ultimele pagini ale Registrului de reclamaţii şi pretenţii.

Vînzătorii şi prestatorii de servicii vinovaţi de încălcarea modului stabilit de ţinere a Registrului de reclamaţii, precum şi de refuzul de a-l prezenta la prima cerere a consumatorului, care a prezentat bonul de casă sau alt document ce confirmă actul de cumpărare sau serviciul prestat, sînt traşi la răspundere administrativă, în condiţiile legii.

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul **Vitalie MODRÎNGĂ**

Care este modalitatea înregistrării dreptului de proprietate comună în devălmăşie în registrul bunurilor imobile?

Victor Ştirbu, raionul Ialoveni

Modalitatea înregistrării dreptului de proprietate comună în devălmăşie este prevăzută de articolul 39 din Legea cadastrului bunurilor imobile care prevede următoarele. La înregistrarea dreptului de proprietate comună în devălmăşie asupra bunurilor imobile, în baza cererii unuia sau a ambilor soţi, în registrul bunurilor imobile se indică datele despre ambii soţi dacă aceste bunuri au fost procurate sau construite în timpul căsniciei lor şi dacă contractul dintre soţi, autentificat notarial, nu prevede altfel. Neînscrierea în registrul bunurilor imobile a datelor despre celălalt soţ nu conduce la pierderea de către acesta a dreptului de proprietate asupra bunurilor procurate sau construite în timpul căsniciei. La înregistrarea dreptului de proprietate comună în devălmăşie asupra locuinţelor privatizate, în registrul bunurilor imobile se indică datele tuturor participanţilor la privatizarea acestor obiecte în baza contractului de vînzare-cumpărare (predare-preluare) a locuinţei în proprietate privată şi documentului ce confirmă componenţa participanţilor la privatizare.

La înregistrarea dreptului de proprietate comună în devălmăşie asupra terenului atribuit, conform legislaţiei, întregii familii, în registrul bunurilor imobile se indică datele tuturor persoanelor care erau membri ai familiei la data atribuirii, în baza extrasului din registrul de evidenţă a gospodăriilor sau a certificatului eliberat de autoritatea administraţiei publice locale. La înregistrarea primară a dreptului de proprietate comună în devălmăşie asupra bunurilor imobile care aparţin fie membrilor fostei gospodării de colhoznic, fie membrilor fostei gospodării ţărăneşti (de fermier), în registrul bunurilor imobile se indică datele tuturor membrilor gospodăriei, inclusiv ale minorilor şi celor inapţi pentru muncă, conform extrasului din registrul de evidenţă a gospodăriilor sau certificatului eliberat de autoritatea administraţiei publice locale. Bunurile imobile procurate sau create în urma activităţii în comun a membrilor gospodăriei ţărăneşti (de fermier) se înregistrează cu drept de proprietate comună în devălmăşie a membrilor acestei gospodării, enumeraţi în extrasul din Registrul gospodăriilor ţărăneşti (de fermier), eliberat de autoritatea administraţiei publice locale, dacă contractul încheiat între membrii gospodăriei ţărăneşti (de fermier) sau hotărîrea instanţei de judecată nu prevede proprietatea comună în diviziune.

Grecia şi Olanda au aderat la Centrul comun de vize de la Chişinău

Cetăţenii moldoveni pot depune la Chişinău, începînd cu luna ianuarie 2010, cereri de obţinuere a vizelor în Grecia şi Olanda.

Astfel, numărul ţărilor pentru care Centrul eliberează vize s-a ridicat la 13.

Centrul Comun de Eliberare a Vizelor a fost deschis pe 25 aprilie 2007, în cadrul Ambasadei Ungariei la Chişinău. Pentru început acesta oferea vize cetăţenilor moldoveni în 4 ţări: Austria, Ungaria, Letonia şi Slovenia, după care la Centru au aderat Danemarca, Islanda, Estonia, Suedia, Belgia, Luxemburg, Finlanda.

György Varga, ambasadorul Ungariei la Chişinău a declarat miercuri, în cadrul unei conferinţe de presă, că în 2009 Centrul a eliberat 8 mii de vize, 53% dintre care au fost eliberate gratuit. Reprezentanţii centrului se aşteaptă ca pe parcursul anului current numărul total al vizelor eliberate să ajungă la 20 de mii.

Cele mai multe vize eliberate în 2009 au fost pentru Ungaria, Austria, Letonia, iar cele mai puţine – pentru Finlanda.

După scopul vizitei, vizele turistice au fost cele mai întrebate, urmînd cele pentru vizite private, business şi vizitele oficiale.

György Varga a menţionat că în curînd la Centru ar putea adera Elveţia, Norvegia, Slovacia şi Croaţia.

De la 1 ianuarie 2010, o persoană neasigurată poate chema gratis ambulanţa şi primeşte tratament pe loc

Începînd cu acest an, oamenii care nu au poliţă de asigurare vor beneficia de servicii medicale de bază fără plată. Parlamentul a adus mai multe modificări la legea asigurărilor obligatorii de asistenţă medicală, care au intrat în vigoare la 1 ianuarie.

Din 2010, oamenii care nu au poliţe medicale vor beneficia de serviciile de urgenţă, cu excepţia spitalizării şi a serviciilor specializate de laborator. Asta înseamnă că o persoană neasigurată va putea chema gratis ambulanţa şi va primi tratament pe loc, însă va trebui să plătească în cazul în care va fi internată în spital.

Directorul Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină, Mircea Buga, a declarat: „Modificarea a fost făcută în scopul protecţiei sociale a păturilor vulnerabile. Măsurile sînt în concordanţă cu politica guvernametală în domeniu, precum şi cu recomandările Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii."

De asemenea, oamenii fără asigurare medicală îşi pot face gratuit o serie de analize şi investigaţii de laborator. Pachetul include analiza de urină şi sînge, dozarea glucozei sau ecografii. Condiţia este ca acestea să fie prescrise de medicul de familie. Conducerea Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină nu se teme că, odată cu schimbările, numărul oamenilor care cumpără poliţe de asigurare ar putea scădea.

„Nu ne este frică, pentru că au fost introduse alte mecanisme de stimulare a procurării poliţei, precum ar fi reduceri pentru anumite categorii de contribuabili", susţine directorul CNAM, Mircea Buga.

Pentru cei care nu sînt angajaţi, o poliţă de asigurare costă 2.748 lei pe an. Cei care o cumpără în primele trei luni ale anului beneficiază de o reducere de 50 la sută. De asemenea, proprietarii de terenuri agricole, care nu sînt angajaţi, primesc o reducere de 75 la sută din costul poliţei de asigurare.

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Edcristis&CO", pentru data de 21 ianuarie 2010, ora 10.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SA „Red Nord Bălți" către SRL „Edcristis&CO".

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Al. Rotari

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Unibrand", pentru data de 2 februarie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 224) unde va avea loc examinarea cererii înaintate de SC „Advertis-Com" mun. Chișinău.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Gh. Muntean

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului Partidului Social-Democrat, pentru data de 4 februarie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Teledixi".

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Liliana Andriaș

***

Curtea de Apel Economică **repetat** aduce la cunoștința dlui Țurcanu Gheorghe care este fondatorul și administratorul SRL „Dispo Grup" precum și reprezentantului SRL „Dispo Grup" că la data de 4 februarie 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, sala de ședință nr. 2, bir. 112) se va examina cererea de apel depusă de către Strătilă Vasile, asupra hotărîrii Judecătoriei Economice de Circumscripție nr. 2e-3224/08 din 16.09.2008.

Reprezentantul intimatului să prezinte referință potrivit normelor procedurale. Alăturat se anexează și copia referinței.

Părțile să prezinte procura corespunzătoare. Prezența reprezentanților este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Maria Moraru

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Emir Savaș", Chișinău, pentru data de 11 februarie 2010, ora 11.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de „Bursa de Imobil JVC".

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător S. Namașco

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Expovladcons", pentru data de 4 martie 2010, ora 10.40, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Premier-SV".

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Țurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului II „Gabriela Crăciun", pentru data de 9 februarie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Fructalia".

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Țurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentanților II „Alexa-X" ; SRL „Vicmi Prim", pentru data de 10 februarie 2010, ora 10.20, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrîți pe cauza civilă intentată de SC „Octopus-Prof" SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Țurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului II „Pleșca Grigore", pentru data de 9 februarie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Dumbrava Nord"către II „Pleșca Grigore".

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Al. Rotari

***

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SA „Tis-Imt", pentru data de 18 februarie 2010, ora 11.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă: BCA „Întreprinzbanca" către Ministerul Educației, Palatul Național de Creație a Copiilor și Adolescenților.

Judecător N. Plugari

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „August" CP, Chișinău, pentru data de 2 februarie 2010, ora 13.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Ispolin Grup".

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător S. Namașco

***

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Nicomax", Dondușeni, și SRL „Casi Agro" r-l Ocnița, pentru data de 25 februarie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrîți pe cauza civilă intentată de Îcs „We Trade" SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător S. Namașco

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Solovei Elena, „Cuplumajor" SRL, pentru data de 21 ianuarie 2010, ora 14.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) în legătură cu examinarea cauzei civile la acțiunea BC „Moldova-Agroindbank".

Judecător Constantin Urîtu

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Dragancea Andrei, pentru data de 1 februarie 2010, ora 16.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 48) în legătură cu examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Dragancea Corina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ecaterina Palanciuc

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Brili Iosif Froico, pentru data de 5 februarie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 43) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea reclamantului Pocrasov Leonid privind încasarea sumei.

Judecător A. Andronic

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Zlotea Tamara Pavel, pentru data de 8 februarie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea lui Baractariu Valeriu privind împărțirea bunului proprietate comună pe cotepărți.

Judecător N. Mazur

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Melnic Rita, pentru data de 15 februarie 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea BC „Moldinconbank" privind executarea silită a dreptului de gaj.

Judecător A. Catană

***

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Popa Alexandru, pentru data de 1 februarie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr.2-4594/2009 la cererea BC „Mobiasbanca-Groupe Société Générale" SA privind încasarea datoriei.

Judecător Galina Moscalciuc

***

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Caminschi Igor, pentru data de 1 februarie 2010, ora 11.40, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr.2-4833/2009 la cererea SA „ Moldova-Agroindbank" privind încasarea datoriei.

Judecător Galina Moscalciuc

***

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bahmacenco Dorina, pentru data de 1 februarie 2010, ora 12.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 618) în calitate de pîrît pe cauza civilă SA „ Moldova-Agroindbank" BC.

Judecător S. Lazari

***

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Izbaș Igor, pentru data de 21 ianuarie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 502) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea reclamantului RPS SCUT privind încasarea pagubei.

Judecător L. Pruteanu

***

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Nelepa Dmitri, a.n. 23.08.1970 cu domiciliul în Chișinău, str. Calea Ieșilor nr. 61/1, apt. 96, pentru data de 10 februarie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 502) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de BC Mobiasbanca-Groupe Société Générale privind încasarea datoriei.

Judecător L. Pruteanu

***

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SC „Apa Unica" SRL, pentru data de 20 ianuarie 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea cet. Curteva Elena privind încasarea restanței la salariu.

Judecător Lilia Lupașco

***

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Leontiev Valeri, pentru data de 22 ianuarie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind încasarea datoriei.

Judecător E. Cobzac

***

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cherdivară Andrei născut la 03.09.1962 în Republica Moldova, pentru data de 25 ianuarie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la acțiunea cet. Cherdivară Ana privind recunoașterea dreptului pierdut la spațiul locativ.

Judecător V. Negru

***

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Draguțan Serghei, a.n. 11.05.1987, pentru data de 2 februarie 2010, ora 8.45, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea cet. Kolga Olesea privind încasarea datoriei.

Judecător Oleg Melniciuc

***

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în coformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Grinciuc Inga, pentru data de 19 ianuarie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318.) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea APLP 54/203 privind încasarea datoriei.

Judecător Ala Malîi

***

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Vodă Ruslana cu domiciliul în satul Băcșeni, Nisporeni, pentru data de 18 ianuarie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, bir. 15) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr.2-708/2009 intentată de Vodă Vasile privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Diana Cristian

***

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Frimu Ion cu domiciliul în Nisporeni, str. C. Stamati nr. 28, locul de trai nu este cunoscut, pentru data de 22 ianuarie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, bir. 8) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr.2-629/2009 intentată de Adam Maria Chiril privind anularea contractului de vînzare-cumpărare.

Președintele judecătoriei raionului Nisporeni G. Șișcanu

***

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Frimu Leon cu domiciliul în Nisporeni, str. C. Stamati nr. 28, locul de trai nu este cunoscut, pentru data de 22 ianuarie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, bir. 8) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr.2-629/2009 intentată de Adam Maria Chiril privind anularea contractului de vînzare-cumpărare.

Președintele judecătoriei raionului Nisporeni G. Șișcanu

***

Judecătoria Cahul, în conformitate cu cerințele art. 108 și art. 103 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Mocanu Aliona Traian, născută la 07.12.1980, cu ultimul domiciliu cunoscut în satul Baurci-Moldoveni, Cahul, pentru data de 12 februarie 2010, ora 8.30, la ședința de judecată (Cahul, str. Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrît pe cauza civilă cu nr. 2-1740/2009 la cererea reclamantei Mocanu Ana privind decăderea din drepturile părintești.

Pîrîtei i se propune să prezinte probele de care dispune referitor la pricină. În caz de neprezentare a probelor și de neprezentare a pîrîtei în instanță, pricina va fi examinată în lipsa ei.

Judecător Vitalie Movilă

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Șamenco Serghei, pentru data de 1 februarie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

***

Judecătoria Cantemir solicită prezentarea cet. Bădănău Victor domiciliat în satul Cania, Cantemir, pentru data de 12 februarie 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (Cantemir, str. N. Testimițanu nr. 2, bir. 7) în calitate de pîrît pe cauza civilă înaintată la cererea lui Balan Sergiu privind încasarea forțată a datoriei.

Judecător T. Berdilă

Aniversări

Pentru fiecare om ziua în care s-a născut este una deosebită. Astfel, de o semnificaţie aparte sînt aceste splendide zile de iarnă pentru: **Macinskaia Vera,** judecător CSJ – 60 de ani; **Iulia Grosu**, judecător CA Bălţi – 50 de ani; **Aurelia Calmîc**, judecător Floreşti – 40 de ani: **Ecaterina Silivestru**, judecător Botanica – 35 de ani; **Valeriu Arhip**, judecător CSJ – 35 de ani; **Ghenadie Bîrsan**, judecător Edineţ – 35 de ani; **Dumitru Puşca**, judecător Soroca – 35 de ani, personalităţi de vază în justiţia naţională, care marchează remarcabile aniversări.

Mult stimaţi omagiaţi, ne bucură nespus de mult că dumneavoastră aţi ales ca destin de a sluji cu credinţă legea şi de apăra demnitatea umană, fapt ce vă conferă acea alură inconfundabilă de Oameni ai Sfintei Dreptăţi, fără de care totul în jur ar părea un haos imens.

Vă admirăm, vă respectăm, vă preţuim. Iar aniversările dumneavoastră ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa sublime cuvinte de felicitare. Vă dorim să aveţi parte de cît mai multă sănătate, multă căldură sufletească, bunăstare şi împliniri dintre cele mai frumoase.

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere **Lilia Chirtoacă**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Faculatatea de Drept USM; **Igor Şeremet**, magistru în drept, Facultatea de Drept USM; **Boris Sosna**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de Drept USM; **Podoprigora Tatiana**, preşedintele judecătoriei Bălţi; **Aliona Miron**, judecător Rîşcani mun. Chişinău; **Ludmila Coţaga**, judecător Rezina; **Tatiana Duca**, judecător CA Bălţi; **Ala Malîi**, judecător Ciocana; **Ludmila Curca**, judecător Cimişlia; **Dina Rotarciuc**, judecător CA Chişinău; **Iulia Sîrcu**, judecător CSJ; **Nicolae Şova**, judecător Botanica; **Nicolae Timofti**, judecător CSJ; **Valeriu Gîscă**, judecător Rîşcani mun. Chişinău; **Serghei Pilipenco**, judecător Ceadîr-Lunga; **Grigore Lungu**, judecător Ialoveni; **Andrei Balan**, judecător Rezina; **Constantin Alerguş**, judecător CSJ; **Alexandru Motricală**, judecător Dubăsari; **Ion Corolevschi**, judecător CSJ; **Ion Morozan**, judecător Buiucani; **Valentin Trişnevschi**, vicepreşedintele judecătoriei Făleşti; **Vladimir Holban**; procuror, şef-adjunct interimar al Secţiei organizare şi control din cadrul aparatului Procurorului General; **Eugen Rusu**; procuror, şef al Secţiei analiză, prognoză şi elaborări din cadrul aparatului Procurorului General; **Eduard Maşnic**, procuror al raionului Străşeni; **Vasile Godoroja**, procuror, şef al Secţiei organizare şi control a Procuraturii Generale; **SergiuMocanu**, procuror al raionului Cimişlia.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile pe nobilul tărîm al justiţiei.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească pe deplin fericirea.

La mulţi ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administraţie al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi *Revista naţională de drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Sfaturi pentru a-ţi revitaliza starea de spirit de după sărbători

Vremea este absolut nepotrivită, frigul care ne pătrunde în oase nu are cum să ne producă decît stări de spirit negativiste şi întunecate. Amintirile din ce în ce mai îndepărtate ale sărbătorilor de iarnă ne fac uneori să izbucnim în plîns fără motiv, mai ales cînd sîntem la serviciu şi avem deadline-uri de dus la bun sfîrşit şi şefi care ne privesc cu asprime şi cu responsabilitate. Există soluţii pentru ca aceste stări de spirit să dispară, fiind înlocuite de o bună dispoziţie molipsitoare. Vei arăta absolut senzaţional şi te vei simţi extraordinar de bine dacă le vei urma.

1. **Oferă-ţi un răsfăţ profesionist** – eşti plictisită, un pic melancolică? Nimic nu poate fi mai relaxant decît o vizită la spa. Fă-ţi un tratament facial, un masaj relaxant, cîteva şedinţe de aerobic, înot, saună şi vei vedea că starea ta de spirit se va îmbunătăţi simţitor.

2. **Mergi la shopping** – a venit sezonul reducerilor! Iată şi un aspect pozitiv al lunii ianuarie. Toate magazinele şi-au deschis porţile şi o gramadă de hăinuţe ne fac cu ochiul cu preţurile lor incredibil de mici. Dacă eşti tristă şi obosită cînd te întorci de la serviciu, dă o tură pînă la mall, încarcă-ţi plasele, relaxează-te şi cu un film bun şi vei vedea că perspectiva ta asupra vieţii se va schimba.

4. **Arome tropicale** – ce zici de cîteva loţiuni care să te facă să te simţi de parcă ai fi ieşit dintr-o salată de fructe tropicale. Poartă peste tot cu tine o cremă de mîini cu aromă de clementine sau mango şi de fiecare dată cînd te simţi neliniştită şi lipsită de chef, învăluieşte-te în aroma sa văratică şi vei vedea schimbarea.

5. **Pune punct relaţiilor care te consumă inutil** – ştiu, e foarte greu să faci asta, dar crede-mă, numai aşa îţi vei redobîndi libertatea şi siguranţa de sine. Dacă nu te iubeşte aşa cum meriţi, dacă nu te respectă şi nu eşti pe primul loc în viaţa lui, mergi mai departe! Profită de acest început de an şi „fă curăţenie" în viaţa ta sentimentală. Ca să prinzi mai mult curaj ascultă Single de Natasha Bedingfield şi I will survive de Gloria Gaynor.

7. **Ajută-ţi prietenii** – recunoaste, în ultima vreme nu prea ai mai avut timp de ei, ţi-ai dedicat majoritatea timpului relaţiei cu iubitul sau iubita, aşa se întîmplă de fiecare dată în preajmă sărbătorilor. Revino printre ei şi încearcă pe cît posibil să-i ajuţi să-şi rezolve problemele, şi ei vor face acelaşi lucru pentru tine.

8. **Fă ceva ieşit din comun**– vizitează-ţi bunica pe care nu ai mai văzut-o de mai bine de un an, caută-ţi fosta iubire din copilarie şi ieşiţi la o şuetă, priveşte filme gen comedie, mergi la un azil de bătrîni să faci ceva bucurii celor mai trsişti ca noi etc. Variantele sînt multe, depinde de tine ce alegi!

9. **Bronzează-te!** – într-o dimineaţă, după ce am ieşit de la duş, am observat cît de palidă era pielea mea. Albă şi fără nicio urmă de strălucire. M-am deprimat instant şi drept dovadă mi-am luat un pulovăr cu gît lung numai să nu o mai văd. Spre seară mi-a venit ideea: mi-am cumpărat o loţiune autobronzantă rapidă şi am trecut la treabă. Într-o oră arătam ca proaspăt întoarsă de la mare. Nu vă imaginaţi cît de bine mă simt acum. Ce ziceţi, încercaţi şi voi?

10. **Băi lungi cu spumă** – dacă suferi de stres, fă o baie cu spumă. Aromoterapia e mana cerească în astfel de cazuri. Cei de la Sephora au o gamă variată de spumante de baie, aşa că nu vei duce lipsă de variante de arome. Închide ochii şi goleşte-ţi mintea de grijile zilnice şi de nervii pe care ţi i-au provocat vremea de afară şi traficul îngrozitor.

Slujba cea mai bună pentru anul 2010

Un actuar care calculează statistici privitoare la asigurări şi probleme financiare are cea mai bună slujbă din acest an, alături de analistul IT, statisticianul, farmacistul, biologul şi matematicianul. La polul opus se află pompierul, taximetristul, fermierul şi jurnalistul, arată un studiu American.

Analiza a fost efectuată de site-ul CarrerCast.com pe 200 de joburi din America de Nord. La realizarea clasamentului au fost luate în calcul mai multe criterii, printre care nivelul de stres, mediul de lucru, solicitarea fizică, venitul şi perspectivele.

Cele mai bune slujbe în 2010

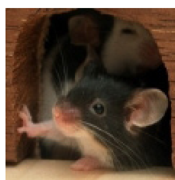
Actuar
Statistician
Contabil
Matematician
Inginer de software
Analist IT
Biolog
Istoric
Dentist
Farmacist
Filozof
Meteorolog
Inginer aerospaţial

Cele mai proaste slujbe în 2010

Marinarii necalificaţi de pe platformele petroliere
Tăietor de lemne
Fierar
Fermier
Sudor
Gunoier
Taximetrist
Poştaş
Măcelar
Jurnalist
Pompier
Marinar
Corograf

Caleidoscop

Un şoarece a deschis seiful unei bănci din China

Un şoarece a reuşit „performanţa" de a deschide seiful unei bănci din China. Rozătoarea s-a încurcat printre cablurile mecanismului de deschidere a seifului, astfel încît uşa cutiei de siguranţă s-a deschis automat.

Iniţial, funcţionarii băncii au crezut că este vorba de un jaf, însă imaginile de luat vederi au surprins animalul „în plină acţiune".

Angajaţii băncii s-au asigurat că nu lipseşte niciun yuan şi au hotărît să facă o deratizare.

A înviat din morţi

O femeie de 73 de ani a reînviat peste 30 de minute din momentul cînd inima ei a încetat să mai bată. Această minune s-a întîmplat în China în timpul efectuării unui test de electrocardiogramă.

Femeia suferea de serioase probleme cardiace şi inima ei a încetat să bată pe neaşteptate în timpul unui examen fizic. Potrivit medicului care a efectuat testul, astfel de cazuri se întîmplă foarte rar. De obicei, dacă o persoană nu poate fi adusă la viaţă timp de şase minute, atunci la sigur a decedat", a precizat medicul.

Oamenii consumă un miliard de broaşte pe an

Indonezia este cel mai mare exportator de broaşte, exportînd în jur de 5000 de tone pe an.

Franţa şi SUA sînt cei mai mari importatori de broaşte, acestea avînd un consum semnificativ în mai multe naţiuni est-asiatice. În Asia, pulpele de broască sînt foarte căutate şi solicitate în restaurante şi pe tarabele din piaţă. Amfibienii sînt crescuţi special pentru consumul alimentar.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova, Uniunea Juriştilor din Moldova
Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU, Laura DUMBRAVĂ
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIŢĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia "Prag-3".
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 23